

KIS TÜKÖR

A RÉVKOMÁROMI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ HIVATALOS LAPJA

Az iskolaév kezdete nagy határák az év eseményei között. Közvetve vagy közvetlenül minden családot érint. Életre szóló élmények születnek a környezetünkben élő gyermekek, ifjak életében. Az óvodába kerülés, az új csoportba lépés, új társak megismerése érzékenyen érinti a gyermeki lelket. Az első találkozás az iskola miliójével, és annak a felismerése, hogy az élet elvégzendő, megtanulandó feladatokat ró már a hat éves gyermekre, szintén igényli a szeretetteljes megértést. Az évről évre magasabb osztályba lépés: újabb és újabb kihívás. Az otthonról elkerült középiskolás első hazatérése, mélyből feltörő zokogása, és a visszamenetel nehézsége az emberi személyiség fejlődésének alapvető határák. Az egyetemista, főiskolás ifjúnak az első hónapjai idején való csetlésbotlása tétje nemcsak az önállóság kialakulását, hanem a jellem edzését is jelenti. A tanulmányait bevégző fiatal munkahelyi kezdése is sok esetben a mostani időszakra esik, és nagy lehet az öröme annak, akinek nem a munkanélküliség démonával kell birkóznia. Sokan vannak olyanok is, akiknek ez az ősz hozta meg a keserédes nyugdíjba vonulást.

Ezek a felvillantott élethelyzetek igénybe veszik, igénybe kell, hogy vegyék az egyes embert. Végig kell gondolni, meg kell érteni az "éppen ránk jutót".

Határák övek

Krisztus-követőként az isteni kijelentés szempontjait bűn lenne figyelmen kívül hagyni. Vannak kérdések - és ezek kerülnek most elmélkedésünk középpontjába -, amelyek elől nem térhetünk ki. Boldog az az ember, aki idejében oldja meg azokat, őszintén és Isten előtt igaz módon.

De térjünk át személyes életünkről a gyülekezet életére! A szeptemberi iskolakezdés a gyülekezet számos tevékenységére kihat. A nyári szabadság után megindul a hittanoktatás a város alapiskoláiban és a középiskolák egy részében is. Nehéz, de fontos feladatuk ez a gyülekezetben szolgáló lelkészeknek és hitoktatóknak. Felvetődik azonban a hittanórák kapcsán egy aggasztó kérdés is: miért járnak református gyerekek etikára? A konfirmáció-előkészítő órák is újra elindulnak. A nyolcadik osztályba járó gyerekek között bizonyára még sokan vannak, akik nem jelentkezték, és mi sem tudunk kapcsolatba lépni velük, mert nem Komáromban keresztelték őket. A gyülekezet tagjai sokat segíthetnének abban, hogy a környezetükben élő ilyen korú gyerekeket útba igazítsák. Szülői, nagyszülői, keresztszülői segítséget igényel

továbbá az is, hogy a konfirmációra való előkészületek anyagát elsajátítsák a fiatalok. A lényeg sem sikkadhat el. Sokat kell törődni, beszélgetni konfirmandusainkkal, s imádságban kell hordoznunk őket, azért, hogy a megtanult hitelvek élővé és igazzá váljanak. Ugyanezt az utat kell bejárniuk a felnőttként konfirmálóknak is. Velük kapcsolatban is lenne egy kérdés: befogadó-e a komáromi gyülekezet, otthont ad-e az újonnan bekapcsolódóknak? A bibliakörök életében is az értékelés, az újrakezdés időszakát éljük. Megfelelnek-e a hetente eltöltött órák a krisztusi igénynek? A konkrétan megemlített alkalmakon kívül a gyülekezet minden munkaterületén felmerülnek kérdések. Milyen gyülekezeti munkákat szeretne elvégezni a nőegylet? Kit indít az Isten a lepramisszió eligazgatására? Mire kell odafigyelni az énekkar munkájában, a

gyermekmunkában, a kazettamisszióban, a könyvtár és a levéltár gondozásában? Az egyházfenntartói járulékok befizetésének október 31-iki határideje gondolkodásra késztet azzal kapcsolatban is, hogy éves kiadásainkból mennyit szántunk Isten ügyének. Ez a korántsem teljes felsorolás azért fontos, hogy mindnyájan végiggondoljuk vállalásainkat, s elgondolkozzunk felelősségünkéről. Az évente ismétlődő kezdet megköveteli ezt.

A Példabeszédek könyvében (20, 25) így szól az Úr: "Csapdába esik, aki valamit meggondolatlanul odaszentel, mert a fogadalomtétel után hiába bánkodik." Igen, az ember életében vannak eljátszható idők, amikor nem gondoljuk végig, hogyan teljesíthetnénk Istennek tett fogadalmunkat. Az ige arra figyelmeztet, hogy nem utólag kell majd ezeket végiggondolni, hanem most, amikor ennek itt az ideje. Az Úristen segítse meg gyülekezetiünket mindezekben!

Rácz Tibor
segédlelkész

Boldogok, akik...

Te a holnapot,	A boldogtalannak
holnapután is látod,	ezért mondhatod: boldog,
én csak a mát még.	s így melegítsz fel imámba,
Annak az alagútnak is	aki most nyűtt tarisznyámban
látod a végét,	is nagy ígéreteket hordok.
amiben most botorkálok.	Kovács Tibor

A reformáció hármasszempontja:

sola Scriptura - egyedül a Szentírás
solus Jesus Christus - egyedül Jézus

Krisztus

sola fides - egyedül hit által történő
megigazulás

Sola Scriptura - A reformáció korában uralkodó egyház a Szentírás mellé a hagyomány tiszteletét és az ahhoz való ragaszkodást is mértékadónak tartotta az üdvösséghez. Szükséges volt hát letisztítani a forrást, amely alapjául szolgált a reformáció tanításának.

Solus Jesus Christus

Ez a tanítás szintén elszakadást jelentett a szokássá

vált hitgyakorlattól, mely alapján Jézus mellett, sőt már helyett is különböző szentek közbenjárásának a lehetőségét kínálta föl az Istenhez való közeledésre. A forrás kitisztítása után szükségessé vált tehát az Istenhez vezető útlehetőségek radikális leszűkítése is, hogy érvényt találjon Jézus szava: *„Senki sem mehet az Atyához, hanem ha én általam.”*

Sola fides - talán a legátadottabb hittétele volt a reformáció korának, hiszen az úton járás lehetőségét, az Istennel való kapcsolatfenntartás módjának számát redukálta, mégpedig egyre: egyedül hit által. Tehát kizárta a jócselekedetek üdvösségszerző voltát, mint olyat, amellyel le, ill. ki lehet fizetni az Istent.

Mindezeket látva és mérlegelve a sola fides, a hitélet betegségei bomlasztják ma is leginkább református egyházunkban a gyülekezetek életét. A hitnek „fajtái” vannak, amelyek deformálhatják és beteggé tehetik az egyén, a gyülekezeti tag hitéletét is.

TÖRTÉNETI HIT - ez az a hit, amikor az Istent kereső ember csak az Igéig jut el. Ez a *„betű hit, amely a fejben székeli”* /Sebestyén Jenő/. A farizeusok hite ez, amely elfogadja a Teremtő létezését, a gondviselő Isten védelmét s az igazságos Isten büntetését. Ez a hit lehet eredménye a tradíciónak vagy egyszerűen a Szentírás erkölcsi normái felismerésének, de mégsem üdvözítő hit. Pál teszi fel ezt a költői kérdést: *„Hiszel-e Agrippa király a prófétáknak? Tudom, hogy hiszel!”* Mégsem volt ez elegendő az üdvösségéhez. Valakinek lehet ilyen hite kora gyermekkorától kezdve haláláig, mégis holt hit marad. Nem elegendő eljut-

ni az Igéhez, és rácsodálkozni annak igazságára, hanem az Igén keresztül Krisztushoz kell eljutni.

CSODAHIT - Olyan emberek hite, akik abban bizakodnak, hogy velük csoda történhet Isten ereje által. Ma, a civilizációs betegségek burjánzása idején egyre többen táplálnak magukban ilyen bizodalmat, általában gyógyulást várva. Való, Jézus sok csodát tett isteni ereje által. De legnehezebb próbáinkban sem szabad elfelejtenünk: Jézus nem gyógyítani jött

kövek a szívben a bűnt jelképezik. A köves talaj tehát a bűnbánat hiányát mutatja. Az ideigvaló hit szalmaláng volta az őszinte bűnbánat hiányában kerekesszerű.

A történeti, az ideigvaló, valamint a csodahit is a hitélet betegsége. Mint betegség diagnosztizálható magunkra ismerésünk és alázatunk által, s Isten kegyelméből mód van a gyógyulásra is. Mindazon ígéretek, amelyeket a bűnbocsánatra és az örökéletre nézve kaptunk Istentől, egyedül az ÜDVÖZÍTŐ HITBEN válnak érvényessé. Ennek a tárgya pedig mindig Krisztus. A sola fides tehát elválaszthatatlan a solus Jesus Christustól.

EGYEDÜL HIT ÁLTAL...

erre a Földre, nem halottakat támasztani, nem 5000 embert jóllakatni, nem tengert csendesíteni. Ezek csak jelek voltak kora választott népe számára, amely azt jelentette, hogy Isten ígéretei beteljesedtek. Keresztelő János kétségei között kérdezteti Jézustól: *„Te vagy-e az eljövendő, vagy mást várunk?”* S Jézus válaszol: *„Menjetek el és jelentsétek Jánosnak, a vakok látnak, a sánták járnak, a poklosok megtisztulnak és a siketek hallanak, a halottak feltámadnak, és a szegényeknek az evangélium hirdetik.”* Mt.11:5. Isten kegyelméből átélhetünk csodákat, de sohasem szabad hitünkben lehorgonyozni a gyógyulás vagy megtartatás tényénél. Mindezek felett meg kell látnunk: Jézus azért vállalta az emberlét formáját, hogy a váltság munkáját elvégezze, lelkünket mentse meg az örökéletre a bűnbocsánat útja, a golgotai kereszt által.

ÉRZELMI, IDEIGVALÓ HIT - Az elnevezés a Mt.13:20 - 21 alapján használható: *„Amely pedig köves helyre esett, ez az, a ki hallja az ígét, és midjárt örömmel fogadja, de nincs gyökere benne, hanem csak ideigvaló.”* Ez olyan hit, amely próbában, nyomorúság idején nem maradandó, mert nincs igazi gyökere. S mivel nincs gyökér, nincs gyümölcs-termés sem. Ide tartoznak a rögtön ujjongani szeretők, az azonnal buzgalkodók, akik pedig a kísértés idején elszakadnak. Luk.8:13

Jézus példázatában a gyökértelenség oka: a köves talaj, mikor a termőtalaj helyén kövek vannak, amikor az nem készítettet el a mag befogadására. A szív gazdája lehet lusta, fáradt, s a kövek nagyon nehezek vagy csuszamlósak. A

Látva a hitélet betegségeit, s az üdvözítő hit mélységét, mindezek fölött szükséges az a felismerés, hogy a hit nem önproduktum, hanem Isten ajándéka, aki azt a Szentlélek által gerjeszti fel a szívünkben, hiszen *„Ő általa kiáltjuk: Abbá, Atyám!”* /Róm.8:15/

Kálvin számára is a hit másodlagos, és üres edénynek látja Krisztus nélkül.

„Az evangélium teljessége a bűnbánatban és a bűnök megbocsátásában van /Jézus keresztségében/, mert ha ezt a két dolgot elhagyjuk belőle, üres és hiányos, majdnem haszontalan dologgá válik a hitről való bármiféle vitatkozás.” /Kálvin/. Ezért bizony az igazi kálvini hitgyakorlathoz visszatérve nem „hívónek” kellene nevezni Krisztus követőjét, hanem „keresztyénnek” - krisztusinak. Ahogyan Kis Káténk is tanít: *„Azért neveznek engem Krisztusról keresztyénnek, mert én hit által az Ő tagja és felkenetésének részese vagyok.”* Tehát keresztyén - Krisztusba oltatva. Ekkor nem csorbul Krisztus értünk hozott áldozata, hanem az emberi oldal - a hit „causa secunda”, másodlagos okként a háttérben marad. A „causa prima”, az elsődleges ok pedig Isten oldala lesz - az Ő aláhajló kegyelme. Amikor hitünket Krisztusba oltottságunkként értelmezzük, meglátjuk, hogy ez is Istentől való ajándék, s akkor mindannyiunk életének a jelmondata egyénenként és közösségi-
leg ma is a kálvini reformáció mindent átölelő és kiteljesítő jelmondata lehet:

SOLI DEO GLORIA - EGYEDÜL ISTENÉ A DICSŐSÉG

**Fazekas Zsuzsanna
segédlelkész**

Börtönmisszió**AZ ANYANYELV HASZNÁLATA A HIT MEGÉLÉSÉBEN IS ELENEDHETETLEN**

Antala Éva, aki a komáromi gyülekezetből került a kolozsvári teológiára, kibocsátása óta a nagyölvedi gyülekezetben szolgál. 1999 nyaratól - a reformátusok közül elsőként - az 1994-ben megalakult Szlovák Testvéri Börtöntársaság koordinációs bizottságában képviseli egyházunkat. Ez utóbbi munkájáról szeretnénk hírt adni, hiszen a börtönökben végzett miszióról igen keveset tudunk.

A református lelkész és az öt kíséző Bohák József kétyi gondnok megjelenése a zselízi börtönben a magyar nyelvű alkalmak kezdetét is jelentették. Fontos ez, hiszen már a reformáció óta köztudott, hogy az anyanyelv használata a hit megélésében is elengedhetetlen. Az Istenről való beszéd bibliai és egyházi kifejezései nem maradhatnak ismeretlenek. A Szentírást is magyarul olvashatják az érdeklődők, és az énekekben dicsőítés is folyhat magyar szóval.

A rabok közül azok, akik bekapcsolódnak a meghirdetett istentiszteleti alkalmakba, meglepően sokat olvassák

a Bibliát, és éppen ezért bámulatos részletességgel ismerik is. A beszélgetésben aktívan részt vesznek, talán lelkebbek is, mint a gyülekezetek bibliaóráisai.

Jelenleg két ismert nemzetközi szervezet fogja össze a börtönmissziót végző egyházi munkásokat. Egyrészt a Nemzeti Testvéri Börtöntársaság (PFI), amelyhez a Szlovák Testvéri Börtöntársaság is tartozik. Másrészt a Börtönlelkészek Nemzetközi Szervezete (IPCA), amelynek egyelőre nincs tagszervezete szlovákiai viszonylatban. A Szlovák Nemzeti Börtöntársaság munkájába mind a történelmi, mind pedig a kis-

egyházak bekapcsolódnak, s végzik szolgálataikat az ország számos büntetés-végrehajtó intézetében.

Antala Éva a börtönmisszióhoz szükséges ismereteket nemcsak gyakorlatban sajátította el, hanem részt is vett néhány nagyszabású konferencián. Múlt év áprilisában egy börtönpasztorációs nemzetközi konferenciára kerülhetett el Szegedre. Nem sokkal később a Magyar Evangéliumi Börtöntársaság tanfolyamát végezte el Dömösön. Ezt követően a világ 117 országából gyűlteket össze a börtönmissziót végző munkatársak mintegy hétszázán Szófiában. A börtönlátogatáson kívül előadásokat hallgathattak, s csoportmunkában dolgozhatták fel a felvetődő kérdéseket. 1999

novemberében a Magyar Testvéri Börtöntársaság munkájába pillanthatott be Albertirsán. Idén augusztusban a Dél-afrikai Köztársaság adott otthont az IPCA nemzetközi konferenciájának, ahová a Szlovák Testvéri Börtöntársaság szintén öt delegálta.

Antala Éva az eddig eltelt másfél év alatt jelentős tapasztalatokat szerzett. A misszióba újabb lelkész és laikus segítők toborzott. Isten segítse e nagy vállalkásnak végzésében, hogy minél több szlovákiai börtönbe juthassanak be református egyházunk missziós munkásai.

Antala Éva beszámolója alapján:

Rácz Tibor segédlelkész

Az aradi vértanúk

151 évvel ezelőtt, október 6-án Aradon, egy ködös, szomorú hajnal derengésében kivégezték a magyar szabadságharc tizenhárom hőstábornokát. Az önkényuralom áldozatai voltak ők: Aulich Lajos, Damjanich János, Dessewffy Arisztid, Kiss Ernő, Knézich Károly, Lahner György, Lázár Vilmos, Leiningen-Westerburg Károly, Nagy-Sándor József, Pöltenberg Ernő, Schweidel József, Török Ignác, Vécsey Károly. Emlékük - s a többi ismert és ismeretlen harcosé is - örökké él szívünkben.

Nemzetiségükre és vallásukra nézve különböztek egymástól, de lelkükben és vágyaikban egyek voltak: a magyar szabadságharc kivívása volt a céljuk. Istenfélő emberként azt kívánták, hogy szeretteik és lelkészeik kíséressék el őket utolsó útjukon a vesztőhelyre. Leiningen, Pöltenberg és Damjanich bölcsője idegen országok földjén ringott, de szívüket a magyar szabadságharc heve dobogtatta, vérüket ezért az ügyért áldozták, mert szabadságunk akkor Európa közügye volt.

Az eltelt 151 év alatt is születtek eszmék, a nemzetek ügyében is voltak mélyreható változások, akárcsak régebben, hosszú évszázadokon keresztül, de a magyar nemzet a nagy nemzeti katasztrófák után is mindig talpra állt. A hősök neve meg ott tündöklök a haza zenitjén, mert a gerinces nemzet tisztelt nagyjait, és nem feledi őket. Október 6-án fordítsuk hát tekintetünket lélekben Arad felé, és emlékezzünk! Ha időnként felgyújtjuk az emlékezés lángjait, az éjszakák sem lehetnek vég nélküli sötétek és reménytelenek.

Özv. Petőczné

Beszámoló a FIRESZ-táborokból

Idén nyáron negyedszer rendezte meg a FIRESZ (Fiatal Reformátusok Szövetsége) Diósfőregapatonyban a 18 éven felüli korosztály számára a református egyetemi és teológiai hallgatók táborát. Az évek során észrevehetően egyre kevesebb 18 éven felüli fiatal ment el az ifjúsági táborokba, és elmaradtak az egyetemisták.

Emiatt merült fel az az ötlet négy évvel ezelőtt, hogy számukra más jellegű táborot kell szervezni. Az idei tábor július 26-tól 30-ig zajlott le. Mint minden évben, most is a focipálya mellett sátoroztunk. A táborban családias légkör uralkodott, mivel kb. harmincan (aránylag sokan komáromiak) vettünk részt ebben a közösségben. Házigazdaként Ifj. Görözdai Zsolt helyi lelkész a töle megszokott kedveséggel és figyelemességgel töltötte be a vendéglátó szerepét, és a dióspatonyi gyülekezet is sok adománnyal segített benünket. A táborvezetői feladatokat Básti Péter, gyülekezetünk volt teológusa látta el. A tábor gerincét képező délelőtti nívós előadásokat Kuti József szomódi lelkipásztor tartotta „Él bennem a Krisztus, az üdv történet le nyomata életünkben” címmel. Az esti istentiszteleteken a szolgálókat Sebők János madi lelkipásztor végezte. A délutánokat játékkal, zsoltárok és dicséretes énekléssel, ill. két előadás meghallgatásával töltöttük. A napot két komolyabb hangvételű film megnézésével, táborközösségi beszélgetéssel zártuk. Reméljük, a jövő évben újult erővel, új helyszínen -

résztvevőként és szervezőként ismét találkozhatunk.

A másik tábor, melyben részt vettünk gyülekezetünk tizenhét fiataljával, Jabloncán szervezték meg augusztus 18-22. között. Ez országos tábor volt a FIRESZ megalakulásának tizedik évfordulója alkalmából. Sok ismeretlen arcral találkoztunk, hiszen kb. 110 volt a résztvevők száma, a tizennégy évesektől kezdve a többgyermekes családokig. A napi program már hagyományosan áhítatból, előadásokból, csoportos beszélgetésből és evangelizációból állt. A délelőtti előadásokat Szarka Miklós lelkipásztor, pszichológus és lelkigondozó tartotta. A táborozás jó hangulatban zajlott. Úgy éreztük, a szervezők jobban is meg birkózhattak volna az időbeosztás betartásával, ill. ennyi fiatal koordinálásával. Az utolsó esti táborközösségi levezetésével és elkészítésével gyülekezetünk cserkész tagjai remekeltek, maradandó élményt szerezve mindnyájunknak.

A következő nyáron ismét a komáromi vagy a pozsonyi egyházmegye területén rendezik meg a FIRESZ ifjúsági táborát.

CS. K., CS. Z.

Skóciában jártunk

Gyülekezetünk 44 tagjával a nyár két hetét (augusztus 2 - 16) skóciai Ayr városában töltöttük. Utunkkal az ottani testvérgyülekezet meghívásának tettünk eleget. Lehetőségünk nyílt megismernünk egy más kultúrát, mentalitást, és amellet, hogy református gyülekezet volt a vendéglátó, szembesülhettünk egy más kegyességi vonallal is. Köszönet

Kedves emberek és gyönyörű látnivalók

A skóciai, ayri kirándulásról csak szuperlatívu- szok-

tagnak módjában állt felkerekedni, és mintegy 5600 kilométert megtéve a világ másik végén megnézni, ho-

Culzean csodálatos kastélya

ban tudok írni - gondolom pontosan úgy, ahogyan a többi résztvevő. Csodálatosan szép, zöldellő táj, csodálatosan kedves emberekkel és gyönyörű látnivalókkal - mindezt látni kell, átél- szóban nehéz elmondani.

Fokozás helyett inkább a lehetőségről szeretnék beszélni, arról, hogy 44 gyülekezeti

gyan élnek ott az emberek. Sőt mi több: megismerkedni velük, és talán életre szóló barátságokat kötni.

A lehetőséget emeltem ki, mert mindennél nehezebb megteremteni annak feltételeit, hogy egy számunkra addig idegen gyülekezet tagjai barátként, szinte családtagként egyengessék utunkat, bőkezűen adakozzanak, és

illeti csoportunk minden tagját fegyelmezettségéért. Köszönet illeti gyülekezetünk énekkarának azon tagjait, akik énekükkel szolgáltak az ottani istentiszteleteken. Köszönet illeti a Fekete kamarakórust Istent dicsőítő zenélésükért.

Dicsőség és hálaadás a mi Urunknak, hogy kegyelmesen ezt is megengedte az életünkben.

gondoskodjanak rólunk. E-mellett a szervezés, autóbuzsrendelés, a vízum intézése, szálláshely stb., amely szintén sok munkát, odafigyelést igényel, részletkérdésnek tűnik.

Köszönet és hála jár mindkettőért, a lehetőségért, és a szervezésért is Fazekas László tiszteletes úrnak és feleségének, akik áldozatos munkájukkal még a gyülekezet külföldi kapcsolataival is rendkívüli módon törődnek. Szívükön viselik, hogy a

kastélyhoz, Stirlingbe, Irvinbe, Edinburghbe és Glasgowba. Gondoskodtak élelmezésünkről. Családtagokként kezeltek bennünket, megosztották velünk a lakhelyüket, elláttak mindennel. Még szabad idejüket is ránk áldozták, hogy minél jobban megismerhessük a környéket és az embereket.

Az időjárás ott rendkívül változó. Napsütéskor az egész táj más színben tűnik fel. Minden sokkal kedvesebb ilyenkor, a fű halványabb

Csapatunk vállalkozó szellemű férfi tagjai dísz „skótban“

komáromi gyülekezetnek testvérgyülekezetei legyenek, és lehetőséget teremtsenek arra, hogy még ebben a szűkölködő, problémákkal teli időszakban is módunkban legyen kitekinteni a világba.

Szinek Jánosné

Élménydús programok

A skót testvéreink rendkívül élménydús programmal készültek. Megszervezték az elutazásunkat a culzeani

árnyalatú, és még inkább látszanak az egyes birtokokat elválasztó sötétzöld sövények, amelyek az egész vidékre jellemzőek, és pókhálószerűen körbe vonják a dombok és a hegyoldalak élénkzöld pázsitját.

Maga a város, Ayr, a tengerparton fekszik, 80 ezer lakosa van. Legnagyobb büszkesége a tőle néhány kilométerre található Alloway nevű hely, ahol Burns, a skó-

Az istentiszteletek alkalmával a zene lesöpörte a nyelvi nehézségeket, és egységre buzdította a híveket a Fekete-kamarazenekar

Skót dudások felvonulása Stirling városában

tok Petőfi je született. Féltem őrzik szülőházát, emlékműveit. Az ún. Burns éjszakáján az ő emlékére és tiszteletére a nemzeti eledel: a töltött bika-gyomor kerül az asztalra. A skótok nagyon büszkék történelmükre, ősi nyelvükre, rengeteg hagyományt és legendát tartanak életben.

Rejtélyesség és misztikum veszi körül őket. Mindannyian ismerik a nemzeti táncokat, zeneműveket, énekeket, sőt olvasni tudnak a skót kockás mintából.

Kosár Andrea

Tanulhatnánk tőlük

Az Úristen különös kegyelméből skóciai kirándulá-

son vettünk részt. Az egész csoport - beleértve a családjunkat is - nagyon-nagyon jól érezte magát. Igen meglepett bennünket a skótok határtalan vendégszeretete, amelyre bátran mondható, hogy azonos a magyarokéval. A két hét alatt tökéletes programot, szállást és teljes ellátást biztosítottak.

Különösen tetszettek a gyülekezeti esték. Nálunk is elkelnének. Nagyon aktív a gyülekezeti életük, tanulhatnánk tőlük. A viszontlátogatáskor lesz mit csinálnunk, hogy az ő áldozatvállalásukat valamilyen formában viszo-nozni tudjuk. Remélem, az Úristen ad mindnyájunknak és az egyházunknak elegendő

találékonyságot arra, hogy ezt a sok jót, és szépet valahogyan mi magunk is képesek legyünk nyújtani vendégeinknek.

**Farkas Gáspár
és családja**

És vannak még csodák a világon...

Az első csoda az, hogy Tiszteletes urunknak sok munkájával sikerült megszerveznie egy ilyen áldásos utat, és adódott lehetőség arra, hogy az egész családjunk elutazhasson erre a messzi vidékre.

A második csoda az, hogy 2500 km-re otthonunktól találkozhattunk olyan szívé-

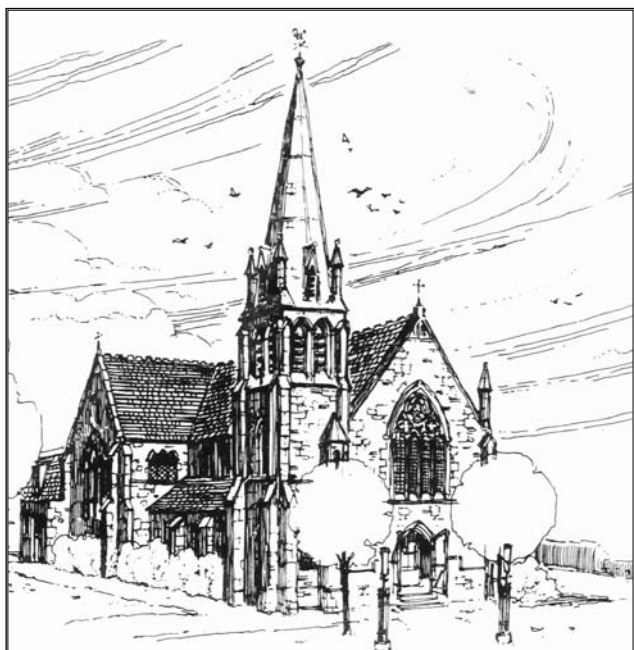
lyes, kedves és odaadó közösséggel, mint Skóciában, Ayrben. A harmadik csoda az, hogy olyan embereket választott nekünk az Úr, akiknek nem volt nagy gond a mi nyelvi tudatlanságunk, és állandóan lesték minden kívánságunkat. Sok figyelmes-ségben és szeretetben volt részünk. Ennyit csak a legközelebbi családtagoktól szoktunk kapni.

Míndezért hálát mondtunk az Úrnak, és kérjük, hogy áldjon meg minden családot, amely vállalta ezt a kététes szolgálatot, és az egész gyülekezetet.

A Fekete család

Csapatunk a városháza vendégeként, amikor John Cree alpolgármester úr fogadott bennünket

A Szent Leonard Református Gyülekezet temploma Ayrben

Skócia gyerekszemmel

Az utazás során nekem sok minden tetszett. Legjobban a parkok és a virágok. Nagy öröm volt számomra az óceánban fürödni és kagylókat szedni. Skót vendéglátóink nagyon kedvesek voltak. Mindent megtettek, hogy jól érezzük magunkat.

Az ottani emberek öltözködése egyszerű. Az ünnepeket azonban tisztelik. Ilyenkor a férfiak általában skót szoknyát vesznek fel. A golfot, amely a skót emberek számára pihenést, felüdülést nyújt én is kipróbáltam. Új barátokat is szereztem. Hilaryvel sokat játszottunk és beszélgettünk.

Istentől gazdagon megáldott két hetet töltöttem együtt a gyülekezet tagjaival és vendéglátóinkkal.

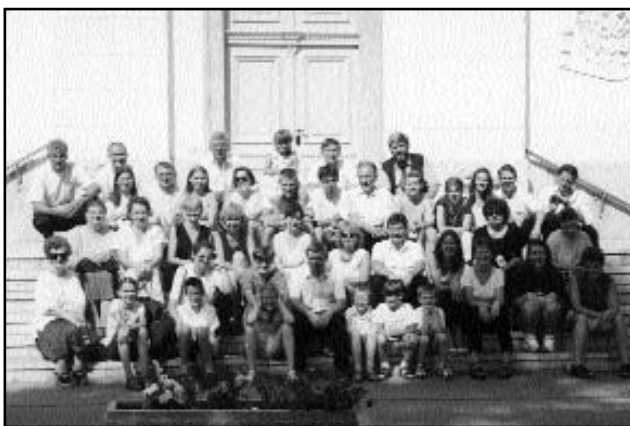
Pallag Boglárka.

Az énekarunkról...

A monori fellépés

Bár fontos minden szereplés énekarunk életében, mégis van néhány különösen kedves, melyre biztosan sokáig emlékezünk majd. A Monoron eltöltött, 2000. július 2-án is ezek közé tartozik. Nemcsak a vidám hangulatra, a kedves vendéglátókra, az ökörsütés körül kanyargó, végtennek tűnő sorokra, a tikkasztó hőségre emlékezem. Ezek is fontosak, de meghatározóbb számomra az együtténeklés, az igazi összhang átélése volt. A testvériségnek az a megtapasztalása, amelyet csak a "többiekkel" való találkozás valósíthat meg igazán. Részesei lehettünk a Magyar Reformátusok IV. Világtalálkozójának - és minden félelmünk ellenére sikert arattunk. Úgy érzem, méltó eszközzé váltunk Isten kezében.

V.T

Énekarunk Monoron

GYERMEK-ISTENTISZTELET

Tanterv az 2000/2001-es iskolaévre

Idén a gyermek-istentiszteletek ígét Jézus példázataiból választottuk. Az egyes történeteket, a megtanulandó énekeket egész évre beosztottuk. A tervben zenés áhítatok is szerepelnek. Ezek az alkalmakon egy-egy zsoltárt tanulunk meg énekelni. Mivel a zsoltárok a Szentírásban is szerepelnek, az istentisztelet kritériumának egy ilyen alkalom is megfelel, hiszen az egyes zsoltárok üzenetéről elbeszélgetünk.

A tervben feltüntetünk az egyes rendkívüli alkalmakat is, amelyekre így mindenki előre számíthat. E terv közreadásának célja azonban elsősorban az, hogy a gyermekekkel meg tudják beszélni az elhangzott történeteket, segítve ezzel lelki fejlődésüket, illetve hogy a család életének kiemelt pillanataiban felhangozzanak az Istent dicsőítő zsoltárok, dicsérek.

	Szeptember	12.	A mustármag
3.	Évkezdő alkalom, énekek	19.	A kovász
9.	Évkezdő kirándulás	26.	Advent
10.	Vőlegény, új bor, új posztó		
17.	A jó Pásztor		
24.	A tékozló fiú		
	Október		
1.	Zenés áhítat		
7.	Kirándulás		
8.	Az elveszett juh		
15.	Az elveszett dragma		
22.	A gonosz szőlőmunkások		
29.	A farizeus és a publikánus		
	November		
4.	Kirándulás		
5.	Zenés áhítat		
		2.	2. december (Hógyolozás)
			Próbával egybekötött kirándulás
		3. 10. 17.	A karácsonyi műsor próbája
		24. - 26.	Karácsonyi műsor
		31.	Magvető
			Január (Hógyolozás)
		6.	Kirándulás
		7.	Zenés áhítat
		14.	A „magától” felnövekedő vetés
		21.	Az istentelen bírós és az özvegyasszony
		28.	Az éjjel felzörgetett barát

A gyermek-istentiszteletek éves munkáját előkészítő tábor

Isten iránti hálával és örömmel szeretnék beszámolni a gyülekezetnek a gyermek-istentiszteleteken szolgáló vezetők éves gyermekmunkát előkészítő táboráról. Tájékoztatást szeretnék nyújtani erről a sajátos alkalomról, hogy mindenki számára világossá váljon, miért is jövünk össze - lehetőleg egy nyugodt csendes helyen - már negyedik alkalommal nyár végén.

Szolgálatunk tervszerű végzéséhez legalább egy évre előre szükséges meghatározni az egyes alkalmak bibliai ígét, a megtanulandó énekeskönyvi énekeket, a műsorok, kirándulások, előkészítő órák, továbbképzések és más különleges alkalmak módját, illetve idejét. A tábor idején állapítjuk meg - az előző év tapasztalatainak figyelembevételével -, hogy ki melyik csoportban fog tevékenykedni, s idejéhez, képességeihez mérten milyen feladatokat tud ellátni. Mindezek megbeszélésére azonban elég egy nap, s így a többi időnk az oly nélkülözhetetlen tanulásra fordíthatjuk. Ebben segítő előadók évek óta támogatják munkánkat, jó ismerősként jönnek el segítségünkre: mód-

szertanban Szabó Rita, énektanulásban Nikodém Géza és Molnár Péter, a bibliai történetek teológiai feldolgozásában Kuti József, aki szomódi lelkészként szál-lasadónk is volt. Megismerkedtünk a retorika alapvető kifejezéseivel. Énekeskönyvünkől eddig ismeretlen, de gyermekek számára megtanítható zsoltárokat és dicséreteket sajátítottunk el. Az énekeknek a lehető legügyesebb és legpontosabb megtanításhoz kaptunk részletes tanácsokat. Jézus példázatai közül néhányat egyénileg és csoportosan is feldolgoztunk, új, számunkra eddig ismeretlen tartalmakat fedeztünk fel ezáltal az isteni ígében.

A tábor minden résztvevője nagyon szeretné, ha a gyermek-istentiszteletek színvonala és létszáma mind minőségében, mind mennyiségében gyarapodna a jövőben. Ennek az akaratnak a jegyében telt el ez az augusztus végi hétvége is a szomódi parókian.

Rácz Tibor
segédlelkész

Életszagú diakónia

Az egyik strandon feltűnt egy vézna, serdülő kislány, aki egész nap ölében vagy a nyakában hurcolta vézna lábú öccsét. Valaki résztvevően megkérdezte tőle:

- Nehéz, aranyos?

A válasz ennyi volt:

- A testvérem...

Igy is mondhatta volna: nehéz, vagy: nagyon nehéz - de csak ennyit mondott: - A testvérem.

Gyököcssy Endre

AZ ELMÚLT HÓNAPOK ESEMÉNYEI

JÚNIUS 30.

A Magyar Reformátusok IV. Világtalálkozóján vett részt gyülekezetünk a Ferencváros Stadionjában.

JÚLIUS 2.

A Magyar Reformátusok IV. Világtalálkozójának kihelyezett rendezvényén szolgált gyülekezetünk énekkara Monoron.

JÚLIUS 10 - 15.

Gyülekezetünk néhány tagja részt vett a Komáromi Egyházmegye Missziós Bizottsága és a Firesz nyugat-szlovákiai területi egysége által szervezett csendeshéten. Ezt az alkalmat a lelkipásztorok, léviták, hitoktatók és a gyülekezeteken belül aktívan szolgáló testvérek számára rendezték meg hitmélyítő céllal. A csendeshét vezetője Cseri Kálmán, a Budapesti Pasaréti Gyülekezet lelkipásztora volt.

JÚLIUS 16.

A Magyar Reformátusok IV. Világtalálkozója keretében vendégek érkeztek gyülekezetünkbe az egyesült államokbeli Kálvin-egyházkerületből. A délelőtti istentisztelet folyamán Igét hirdetett ft. dr. Vitéz Ferenc, nyugalmazott püspök. Az esti együttlétünk alkalmával pedig ft. Poznán Béla, az egyházkerület püspökhelyettese szolgált. Mindkét alkalommal szót kért Kovács Albert lelkipásztor, aki már az Amerikába szakadtak második nemzedékének képviselője. Az esti istentiszteletet gazdagította énekével a Concordia vegyeskar és gyülekezetünk Collegium Musicum nevű énekkara.

Vendégeink Amerikából: ft. Vitéz Ferenc, nt. Kovács Albert, ft. Poznán Béla, ft. dr. Erdélyi Géza, Fazekas László.

Ft. Poznán Béla püspökhelyettes úr alánlatát a gyülekezet szívesen fogadta, mely szerint a jövőben lehetőséget lát testvérgyülekezeti kapcsolat kiépítésére gyülekezetünk és a Connecticuti Református Gyülekezet között.

JÚLIUS 31. - AUGUSZTUS 5.

Gyermekeink a Firesz által szervezett gyermek-táborokban vettek részt

KERESZTSÉGBEN RÉSZESÜLTEK

JÚLIUS: **Csicsó Virág** - Csicsó Olivér református sofőr és Bajcsi Timea református hivatalnoknő gyermeke; **Csiffáry Anna** - Csiffáry Zoltán református mérnök és Nagy Ildikó róm.katolikus zenetanárno gyermeke; **Bukor Benedek** - Bukor József róm. katolikus főiskolai tanár és Both Emőke református tanárnő gyermeke

AUGUSZTUS: **Lukács Olívia** - Lukács Attila református magánvállalkozó és Zakály Ivett református elárúsítónő gyermeke; **Jókai Máté Tibor** - Jókai Tibor református tanító és Kiss Éva róm.katolikus tanítónő gyermeke

SEPTEMBER: **Karácsony Márk** - Karácsony Ferenc református és Fekete Mónika róm. katolikus mérnökno gyermeke; **Varga Attila** - Varga Attila és Jakab Mónika gyermeke; **Paksi Nick** - Paksi Teréz református varrónő gyermeke; **Kálnay Krisztina és Kálnay Tünde** - Kálnay Árpád református munkás és Lengyel Magdaléna róm. katolikus varrónő gyermekei

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

JÚLIUS: **Tóth András** 23 éves református atyánkfia és **Tóth Mária** 23 éves nőtestvérünk; **Szalay András** 38 éves református zenetanár és **Nagy Cecília** 33 éves református tanítónő

AUGUSZTUS: **Marosi Péter** 25 éves róm. katolikus és **Komáromi Ágota** 23 éves református nőtestvérünk; **Garai István** 25 éves református vállalkozó és **Kányai Anikó** 22 éves református tanítónő

SEPTEMBER: **Varga András** 23 éves református bútorasztalos és **Barta Beáta** róm. katolikus varrónő

ELTÁVOZTAK E FÖLDI LÉTBŐL

JÚLIUS: **Schek Ilona** 73 évesen, **Gergely Zoltán** 79 évesen, **özv. Kopócs Andrásné** sz. Körmendy Irén 94 évesen, **Drgács Ignác** 75 évesen, **Kósa Béla** 65 évesen, **Fehérváry Imre** 63 évesen.

AUGUSZTUS: **Berza Gyuláné** sz. Szí Lydia 91 évesen, **Kurucz József** 73 évesen, **Sebő Árpád** 71 évesen

SEPTEMBER: **Tóth Béla** 88 évesen, **Viehwegh Stanislavné** sz. Kossár Erzsébet 78 évesen, **Csepy Sándorné** sz. Sárközy Terézia 77 évesen, **Turancsik Sándor** 44 évesen.

HÁZIREND

Ti asszonyok, engedelmeskedjétek a ti férjeteleknek, amiképen illik az Úrban.

Ti férfiak, szeressétek a ti feleségeiteket, és ne legyetek irántok keserű kedvűek.

Ti gyermekek, szót fogadjatok a ti szüleiteknek mindenben, mert ez kedves az Úrnak.

Ti atyák, ne bosszantsátok a ti gyermekeiteket, hogy kétségbe ne essenek.

És valamit tesztek, lélekből cselekedjétek, mint az Úrnak és nem embereknek.

Tudván, hogy ti az Úrtól veszitek az örökség jutalmát: mert az Úr Krisztusnak szolgáltok.

Aki pedig igazságtalanságot cselekszik, jutalmát veszi igazságtalanságának, és nincs személyválogatás.

Pál apostol levele a kolossébeliekhez, 2. rész

A GYERMEK-ISTENTISZTELETEK RENDJÉRŐL

1. csoport - óvodások

vezetők: Simonné Rácz Márta, Csiba Krisztina, Csekei Tímea, Tuba Gyöngyvér

helyszín: A templom melletti kis ház

2. csoport - 1. és 2. osztályba járó gyerekek

vezetők: Farkas Attila, Viola András

helyszín: A teológia nagyterme

3. csoport - 3. és 4. osztályba járó gyerekek

vezetők: Csiba Zoltán, Tömösközi László

helyszín: A teológia kisterme

4. csoport - 5. és 6. osztályba járó gyerekek

vezetők: Boross Kornél, Csízi Balázs

helyszín: A gyülekezet tanácsterme

KÜLÖNLEGES ALKALMAK

KIRÁNDULÁS: Minden hónap első szombatján, délelőtt 9-12 óráig.

VENDÉG-IGEHIRDETÉS: A nagypéntek délelőtti istentiszteletkor.

GYERMEKTÁBOR: a farszke szervezésében.

Heti állandó gyülekezeti alkalmak

hétfő: reggeli áhítat - 8.00 ó;

házi bibliakörök - 18.00 ó: Határőr u. 7/7., Ferencesek u. 28. (a teológia internátusának gondnoklakásán), Munka u. 2., Hviezdoslav u. 3/4., Komáromi Kacz Endre u. 34., Király püspök u. 21/16.

kedd: házasság bibliaköre - 18.00 ó;

csütörtök: női bibliakör - 17.00 ó; istentisztelet - 18.00 ó; férfi-bibliakör - 17.00 ó;

péntek: ifjúsági bibliakör - 16.30 ó (az 1998-1999-ben konfirmáltaknak); énekkari próba - 18.00 ó;

szombat: ifjúsági bibliakör - 18.00 ó;

vasárnap: istentisztelet - 10.00 ó; istentisztelet - 18.00 ó;

Fogadóórak a lelkeszi hivatalban

minden hétköznap: 9.00 - 12.00 ó;

A lelkipásztor fogadónapja

szerda: 9.00 - 12.00 és 14.00 - 17.30 ó;

(sürgős esetben - temetés bejelentése, lelkipozás esetén - a lelkipásztor bármikor kereshető)

Áldott az Isten és a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, aki az ő nagy irgalmassága szerint újonnan szült minket élő reménységre Jézus Krisztusnak a halálból való feltámadása által

Péter apostol első levele 3. rész

Eklézsiánk múltjából

Mielőtt azonban tovább elemeznénk a XVI. század egyháztörténeti vonatkozásait, érdemes egy-két gondolatot szentelni a kort dokumentáló forrásoknak is. Így pl. Tóth Ferenc a következőképpen emeli ki a komáromi várban szolgáló német katonai parancsnokoknak közvetett érdemeit a reformáció elterjesztésében: „... az oda ment törökök ellen való végvárban I. Ferdinánd által beszállított német protestáns katonának papjai hintették el és gyökerezették is meg a protestáns vallást.”

Mindezeket megerősíti Gyulai Rudolf, aki a „Török világ Komárom megyében” című értekezésében az alábbiakat írja: „Ursinus Velius 1527-ben Braunstein Ernő várkapitányt és a helyőrség legnagyobb részét, 1529-ben pedig Hardeck János commendánst mondja evangélikusnak. Később egyes várkapitányok evangélikus papokat tartottak a várban és a katonai privát istentiszteleteken a városi német iparosok is részt vettek.”

A protestantizmus gyors elterjedésére utal Ónódi Zsigmond szentpéteri lelkész adatközlése is, mely szerint Komáromban a XVI. század közepén már a lakosság többsége az új vallást követte: „...Plechner Márton már 1535-ben Wittenbergből Komárom városa lelkészül hívatott meg, miután Komárom városának utolsó plébánosa, Gáspár fráter franciskánus a protestáns vallásra tért komáromi lakosok által kiűzetett. Plechner Márton a komáromi várparancsnok Kielmannnak, és a várőrségnek lelkésze lévén, könnyen keresztül vihette Komárom lakosainak egyetemleges reformálását.

Plechner Márton 1542-ben Grazba vitetvén, lelkészül Zchrott István hívatott, ugyancsak Wittenbergből ... Zchrott István és Plechner Komáromból vidékre is kijárván téríteni, prédikálni, Komárom vidékének és Mátyus-földnek is legelső reformátoraiul tekinthetők. Komárom és vidéke egyik jeles reformátorául tekinthető Singelius Bálint előbb komáromi, majd onnét menekülni kényszerítetvén, hetényi és egy kis ideig szentpéteri lelkész, azután pedig nagyszombati pap és legfőbb egyházi felügyelő ... ”

A felsoroltak kellően érzékeltetik a protestáns vallás radikális fellépését Komáromban. Utaltunk az utolsó plébános kiűzetésére is. De nemcsak a megyeközpontban terjedt ilyen rohamos gyorsasággal a megreformált vallás, hasonló volt a helyzet az egész Komárom vármegye területén, ahol az 1561. és 1562. évben tartott Canonica Visitatio már csak 9 plébánost regisztrált mint egyházához hűséges lelkipásztort.

Phdr. Szénássy Zoltán

„Ámbár kezdetben oly hamisan voltam kötve a babonákhoz, hogy igen nehéz volt visszahúzni engem a mély mocsárból, egy hirtelen megtérés által Isten leigázta és engedelmességre kényszerítette a szívemet, amely a koromhoz képest túlságosan megkeményedett volt ilyen ügyekben. Így némi ízelítőt és imeretet kapva az igaz kegyességből, égő vágy töltött el, hogy elmélyedjek benne.”

**Kálvin János bizonyágtétele
(Cadier: Egy ember Isten igájában)**